

Justisdepartementet
Postboks 8005 Dep.
0030 OSLO

Deres ref:

Vår ref:
201008116-31

Dato:
30.09.2011

HØRINGSUTTALELSE TIL FORSLAG OM PRØVELØSLATELSE AV UTENLANDSKE INNSATTE SOM UTVISES MED VARIG INNREISEFORBUD, OG GJENINNSETTING AV UTENLANDSKE INNSATTE PÅ RESTSTRAFF VED ULOVLIG RETUR

Det vises til brev av 17.06.2011 til høringsinstansene vedrørende ovennevnte sak. Høringsfristen var mandag 19.09. 2011. Kriminalomsorgen region øst var innstilt på å be om en kortere utsettelse av høringsfristen, men dette synes ikke å være gjort på vanlig måte grunnet svikt i vår interne kommunikasjon. Region øst velger likevel å avgi sin høringsuttalelse selv om fristen er utløpt.

Kriminalomsorgen region øst stiller seg bak den skepsis som det er gitt uttrykk for i vedlagte uttalelse fra Bredtveit fengsel mht en ordning med tidligere løslatelse av utenlandske innsatte. Dette vil som påpekt i nevnte uttalelse lett stride mot den allmenne rettsoppfatning og det vil i særlig grad være å sende uheldige signaler til de kriminelle miljøene i utlandet.

Det vises i sin helhet til uttalelsen fra Bredtveit fengsel. Region øst støtter Regjeringens mål om at flest mulig av de utenlandske innsatte skal overføres til soning i sine hjemland, men vi mener at ønsket om og behovet for å skaffe flere ledige fengselsplasser ikke kan overstyre prinsippet om like regler for alle domfelte som soner i Norge og den påpekte signaleffekten. Vi må ikke skape soningsordninger som ytterligere inspirerer utenlandske kriminelle til å operere i Norge.

GJENINNSETTING PÅ RESTSTRAFF:

Når det gjelder departementets forslag om å etablere hjemmel i straffegjennomføringsloven for gjeninnsetting av utenlandske domfelte på reststraff ved ulovlig retur, har region øst vansker med å se behovet eller motivet for en slik regel. Ulovlig retur, jf. bla. utlendingsloven §§ 71 annet ledd og 124 første ledd er straffbart, jf. utlendingsloven § 108. Domfelte som ulovlig returnerer til Norge i prøvetid etter soning av dom, begår således ny straffbar handling. Etter strgfjl. § 43 første ledd er det en forutsetning for prøveløslatelse at domfelte ikke begår ny straffbar handling i prøvetiden. Begår domfelte ny straffbar handling kommer strgfjl. § 45 til anvendelse. Reglene i straffeloven § 28 b første ledd bokstav b gjelder da tilsvarende og etter § 28 b fjerde ledd er det påtalemyndigheten som fremmer begjæring for tingretten.

Den foreslåtte nye regel om gjeninnsetting vil være en trussel bare fram til prøvetidens utløp, som er endt tid – den vil altså ikke ha noen praktisk realitet, men bare flytte arbeidsoppgaven fra påtalemyndigheten til kriminalomsorgens regionale nivå. Region øst kan ikke se noen grunn til en slik endring, som vil bryte med det arbeidsfordelingsprinsippet vi har etablert mellom justissektorens ulike etater. En slik nyordning vil neppe heller være hensiktsmessig: Hvis domfelte har varig innreiseforbud til Norge og blir pågrepet av politiet for overtredelse av utlendingsloven § 108, vil det være nærliggende å tenke at det kan gi grunnlag for begjæring om varetektsfengsling – strafferammen er i allfall slik at vilkåret etter straffeprosessloven § 171 første ledd første punktum er oppfylt, alternativt skjer hurtigpådømmelse/bruk av hurtigdomstol. Det er således påtalemyndigheten som er i gang med straffesak, og det eneste hensiktsmessige er samlet videre straffeforfølgning og domstolsbehandling.

Dersom det er mistanke om eller erfaringer med at gjeldende regelverk ikke blir tilfredstillende benyttet/fulgt opp, bør det først og fremst satses på bedre opplæring innen de aktuelle etatene samt forbedring av rutiner for samhandling og kommunikasjon mellom de aktuelle justisetater.

REGISTRERING:

Region øst er helt enig i at det er viktig og nødvendig at myndighetene oppdager ulovlig retur, også i prøvetiden for en øslatelsen. Registrering av prøveløslatte utenlandskes resttid skjer allerede i dag i strafferegisteret, som fortløpende føres ved KRIPOS. Når utenlandske domfelte med innreiseforbud ulovlig returnerer til Norge og blir påtruffet av politiet og/eller pågrepet, bør en selvsagt rutine være at strafferegisteret sjekkes og at kunnskapen er god nok hos tjenestemennene til at opplysningene i registeret forstås.

En registrering som foreslått i politiets etterlysningsregistre vil ikke sikre eller gi noen garanti for at ulovlig returnerte utenlandske domfelte blir pågrepet eller at det på annen måte blir kjent for justismyndighetene at domfelte har returnert til landet.

Unni Lineikro
assisterende regiondirektør

Regionkontor øst

Deres ref:

Vår ref:
201008116-17

Dato:
01.09.2011

HØRINGSUTTALELSE OM PRØVELØSLATELSE AV UTENLANDSKE INNSATTE ETTER HALV SONINGSTID MED FORBEHOLD OM EFFEKTUERING AV UTVISNINGSVEDTAK

Det vises til deres brev av 28.06.11 vedrørende ovennevnte. Bredtveit fengsel og forvaringsanstalt ønsker å komme med følgende kommentarer:

I utgangspunktet stiller vi oss skeptiske til lovforslaget. Det er ikke lenge siden ordningen med løslatelse etter 7/12-tid for utlendinger med utvisningsvedtak ble opphevet, blant annet med den begrunnelse at forholdet for utlendinger i fengslene var blitt bedre, jf. rundskriv KSF 2/2009. Det fremgår i rundskrivet at det er viktig at norske og utenlandske innsatte blir behandlet likt etter loven, og at forhold som gjør straffegjennomføringen særlig tyngende for utenlandske statsborgere bør avhjelpes med andre midler, deriblant soningsoverføring til eget hjemland og bedre tilrettelegging for kontakt med familie i hjemlandet.

Selv om ordningen er ment å gjelde innsatte som ikke kan overføres til hjemlandet, er vi av den oppfatning at den vil medføre forskjell mellom norske og utenlandske innsatte. Det er ikke uvanlig at utenlandske innsatte følger samme progresjon som norske innsatte, blant annet i form av overføring til avdeling med lavere sikkerhetsnivå. Det vil også bli tilfeldig hvilke utlendinger som faller inn under ordningen, avhengig av endelig utvisningsvedtak, hjemland og hvorvidt hjemlandet har undertegnet en overføringsavtale.

Vi er videre av den oppfatning at en ordning med tidlig løslatelse for utlendinger vil stride mot allmennhetens rettsoppfatning, samt sende uheldige signaler til kriminelle miljøer i utlandet.

Forslaget er ikke ment å gjelde innsatte med soningstid over ett år som kan overføres til soning i hjemlandet etter gjeldende regelverk for soningsoverføring. Hva skjer med innsatte med dommer under ett år, der søknad om soningsoverføring er under behandling på tidspunktet for halv tid? Kan disse løslates etter halv tid eller skal man vente på at spørsmålet om soningsoverføring blir endelig avgjort? Et annet spørsmål er om innsatte som kommer fra land der soningsoverføring er betinget av innsattes samtykke også omfattes av ordningen, dersom innsatte ikke samtykker i soningsoverføring. I så fall kan forslaget medføre at færre innsatte ønsker å samtykke til soningsoverføring.

Kriminalomsorgen Region Øst

Postadresse:
Dokumentsenter,
Postboks 694
4305 Sandnes

Besøksadresse:
Trondheimsveien 375

Telefon: 22 80 34 20
Telefaks: 22 25 86 33

Saksbehandler:
Birgitte L. Storvik

Org.nr: 974707179

Dersom ordningen blir innført, støtter vi forslaget om at løslatelsen etter en konkret vurdering ikke må anses utilrådelig, jf. § 42a, andre ledd, bokstav c. Her bør det legges vekt på samme momenter som ved vurdering av løslatelse etter 2/3-tid, jf. retningslinjene pkt. 3.45.2 til straffegjennomføringsloven.

Vi støtter videre forslaget om at prøveløslatelse skal nektes dersom løslatelsen samlet sett vil virke urimelig eller støtende, der straffens lengde er et viktig skjønnsmoment i vurderingen, jf. § 42b, tredje ledd. Selv om dette særlig vil gjøre seg gjeldende ved løslatelse etter halv tid, mener vi det er på sin plass at tilsvarende begrensning også må gjelde ved vurdering av løslatelse etter 2/3-tid.

Forslaget omfatter ikke de mest alvorlige forbrytelsene. Departmentet ber om tilbakemelding på hvorvidt ordningen bør avgrenses etter domslengde, for eksempel straff inntil ti år, eller at det bør gis retningslinjer for skjønnsutøvelsen, uten å angi noen domslengde. Vi er av den formening at regelverket bør være klart på dette området. Dersom det kun legges opp til en skjønnsvurdering kan regelen bli vanskelig å praktisere, og det kan lett føre til forskjellsbehandling, selv om avgjørelsesmyndigheten legges til regionalt nivå. Vårt forslag er at grensen settes ved straff inntil seks år. Løslatelse etter halv tid for innsatte med lengre dommer enn dette vil etter vår oppfatning særlig stride mot allmennhetens rettsoppfatning. Innsatte med lengre dommer vil uansett kunne løslates etter dagens regelverk mellom ½ tid og 2/3-tid, dersom det etter en totalvurdering foreligger særlige grunner, jf. strgf. § 42 tredje ledd.

Vi støtter forslaget i § 43 første ledd om mulighet for gjeninnsetting av utenlandske innsatte på reststraff ved ulovlig retur til Norge, og at det er regionalt nivå som begjærer slik gjeninnsetting.

Vennlig hilsen

Hilde Lundeby
fengselsleder

Birgitte L. Storvik
inspektør

Kriminalomsorgen
Halden fengsel

KOPI

Regionkontor øst

U.off offl. § 13, jf. fvI. §
13, 1. ledd nr 1

Deres ref:

Vår ref:
2010/08116-21/675.0

Dato:
26.08.2011

VEDRØRENDE HØRINGSUTTALELSE OM PRØVELØSLATELSE AV UTENLANDSKE INNSATTE

Det vises til høringsforslag om prøveløslatelse av utenlandske innsatte som utvises med varig innreiseforbud, og gjeninnsetting av utenlandske innsatte på reststraff ved ulovlig retur, datert 17.06.2011. Det vises videre til region østs oversendelse av 28.06.2011.

Halden fengsel har ingen særlige kommentarer til høringsforslaget.

Are Hoidal
fengselsleder

Margrethe Høstbjør
rådgiver

Postadresse:
Postboks 694
4305 Sandnes

Besøkadresse:
Justisveien 10
1789 Berg i Østfold

Telefon: 69 21 46 00
Telefaks: 69 21 49 90
Org.nr: 993 315 060

Saksbehandler:
Margrethe Høstbjør
E-post: postmottak-
8160@kriminalomsorg.no

Kriminalomsorgen region øst